

89. sz. Egyezmény

a nők éjjeli munkájáról az iparban (módosított)

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze San Franciscoba, és amely 1948. június 17-én harmincadik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a Konferencia által annak első ülészakán elfogadott, A nők éjjeli munkájáról szóló 1919. évi Egyezmény részleges módosításával és a Konferencia által annak tizennyolcadik ülészakán elfogadott, A nők éjjeli munkájáról szóló 1934. évi (módosított) Egyezmény részleges módosításával - amely kérdés az ülészak napirendjének kilencedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1948. július 9-én elfogadja az alábbi Egyezményt, mely „A nők éjjeli munkájáról szóló 1948. évi (módosított) Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény szempontjából az “ipari vállalkozás” kifejezés különösképpen is az alábbiakat foglalja magában:

- (a) bányákat, kőbányákat, és a föld ásványkincseinek kitermelésére szolgáló egyéb vállalatokat;
- (b) azokat a vállalatokat, amelyekben termékeket készítenek, átalakítanak, tisztítanak, javítanak, díszítenek, dolgoznak fel, eladásra tesznek alkalmassá, lebontanak vagy megsemmisítenek, továbbá az olyan vállalatokat, amelyekben anyagokat alakítanak át; beleértve a hajóépítő vállalatokat, valamint az elektromos áram vagy bármilyen más hajtóerő előállítását, átalakítását és továbbítását;
- (c) olyan vállalkozásokat, melyek építő és kultúrmérnöki tevékenységgel foglalkoznak, ide értve a kivitelező, javító, karbantartó, módosító és bontási munkákat.

2. Az illetékes hatóság felelős az ipar és a mezőgazdaság illetve a kereskedelem és más, nem ipari foglalkozások közötti választóvonal kijelöléséért.

2. cikk

A jelen Egyezmény céljaira az “éjszaka” kifejezés azt az időszakot jelenti, mely legalább tizenegy egymást követő órából áll, és amely tartalmaz egy, az illetékes hatóság által meghatározott rövidebb időszakot, melyből legalább hét egymást követő óra este tíz óra és reggel hét óra közé kell, hogy essen; az illetékes hatóság különböző területekre, iparágakra, vállalkozásokra, illetve iparágakra vagy vállalatcsoportokra különböző rövidebb időszakot írhat elő, de mielőtt este tizenegy óra után kezdődő rövidebb időszakot írna elő, konzultálnia kell az érintett munkaadói és munkavállalói szervezetekkel.

3. cikk

Nők, korra való különbségtétel nélkül nem alkalmazhatók éjszaka semmilyen állami vagy magántulajdonban levő ipari vállalkozásban, sem ezek bármely helyi üzemében, kivéve azokat, ahol csak ugyanazon család tagjai állnak alkalmazásban.

4. cikk

A 3. cikk nem vonatkozik az alábbi esetekre:

- (a) vis maior, ha egy vállalkozásban olyan előre nem látható munkaleállás következik be, mely nem visszatérő természetű;
- (b) olyan esetekben, ahol a munka olyan nyersanyagokkal vagy anyagokkal történik, melyek kezelés alatt állnak, és az eljárás során értékük gyorsan csökken, és az ilyen éjjeli munka azért szükséges, hogy az említett anyagok biztos értékvesztése elkerülhető legyen.

5. cikk

1. Az éjjeli munka tilalmát nők számára a kormány felfüggesztheti az érintett munkaadókkal és a munkavállalókkal való konzultációt követően, ha komoly veszélyhelyzetben a nemzet érdeke úgy kívánja.

2. Az ilyen felfüggesztésekről az adott kormány értesítse a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatóját az Egyezmény alkalmazásáról szóló éves jelentésében.

6. cikk

Azon ipari vállalkozásokban, melyekre a szezonális változások hatással vannak, illetve minden olyan esetben, ahol kivételes körülmények így kívánják, az éjjeli időszak az év hatvan napján tíz órára csökkenthető.

7. cikk

Olyan országokban, ahol az éghajlat a nappali munkát különösen is megterhelővé teszi, az éjjeli időszak lehet rövidebb mint a fenti cikkekben előírt idő, ha a munkavállalók nappal pótlólagos pihenésre lehetőséget kapnak.

8. cikk

A jelen Egyezmény nem vonatkozik az alábbiakra:

- (a) nőkre, akik vezetői vagy technikai jellegű munkakört töltenek be; és
- (b) az egészségügyi és a jóléti szolgáltatásokban foglalkoztatott nőkre, akik szokványos körülmények között nem végeznek kétékezi munkát.

II. RÉSZ. EGYES ORSZÁGOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Azokban az országokban, ahol a nők ipari vállalkozásokban történő éjjeli foglalkoztatását még nem szabályozza kormányzati rendelkezés, az “éjszaka” kifejezést időlegesen, egy három évnél nem hosszabb időre a kormányzat csak tíz órát jelentő időszakként értelmezheti, amely egy, az illetékes hatóság által előírtan hét egymás utáni, este tíz és reggel hét óra közé eső órát is tartalmaz.

10. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezései Indiára a jelen cikkben megjelölt módosításokkal vonatkoznak.

2. Az említett rendelkezések minden területre vonatkoznak, melyek tekintetében az indiai törvényhozásnak végrehajtási jogköre van.

3. Az “ipari vállalkozás” kifejezés tartalmazza az alábbiakat:

- (a) az indiai Gyártörvény meghatározása szerinti gyárak; és
- (b) az indiai Bányatörvény hatálya alá tartozó bányák.

11. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezései Pakisztánra a jelen cikkben megjelölt módosításokkal vonatkoznak.

2. Az említett rendelkezések minden területre vonatkoznak, melyek tekintetében a pakisztáni törvényhozásnak végrehajtási jogköre van.

3. Az “ipari vállalkozás” kifejezés tartalmazza az alábbiakat:

- (a) a gyártörvény meghatározása szerinti gyárak; és
- (b) a bányatörvény hatály alá tartozó bányák.

12. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Konferencia bármelyik ülészakon, ahol a téma a napirend részét képezi, kétharmados többséggel elfogadhat módosítási javaslatokat a jelen Egyezmény II. Részének előző cikkeire vonatkozóan.

2. Minden ilyen módosítási javaslat jelölje meg azon egy vagy több tagállamot, melyekre az vonatkozik és a Konferencia zárülésétől számított egyéves, illetve kivételes körülmények között tizennyolc hónapos időszakon belül ezen módosítási javaslatot azon tagállam vagy tagállamok, melyre/melyekre vonatkozik nyújtsa/nyújtsák be azon hatósághoz vagy hatóságokhoz, melyek illetékességi körébe a téma tartozik, hogy törvényként való beiktatása vagy egyéb intézkedés kezdetét vehesse.

3. Minden ilyen tagállam, ha megkapja azon hatóság vagy hatóságok hozzájárulását, amely(ek) illetékességébe a téma tartozik a módosítás hivatalos ratifikációját nyilvántartásba vétel céljával eljuttatja a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához.

4. Bármely ilyen módosítási javaslat a jelen Egyezmény módosításaként lép hatályba akkor, mikor az azt alkalmazó tagállam vagy tagállamok ratifikálja/ratifikálják.

III. RÉSZ. RENDELKEZÉSEK

13. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

14. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációit nyilvántartásba vették.

15. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel azután válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

16. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát a szervezet tagállamai által hozzá eljuttatott ratifikációk és felmondások nyilvántartásba vételéről értesíteni.

2. A főigazgató, mikor a szervezet tagállamait értesíti a hozzá eljuttatott második ratifikáció nyilvántartásba vételéről, köteles a szervezet tagjainak figyelmét felhívni az Egyezmény hatályba lépésének napjáról.

17. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója köteles az Egyesült Nemzetek Szövetségének főtitkárával az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban általa nyilvántartásba vett ratifikálások és felmondások minden részletét az Egyesült Nemzetek Szövetsége Kartájának 102. cikkével összhangban nyilvántartásba vétel céljából közölni.

18. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa minden tízéves időszak lejártakor jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

19. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, ha csak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 15. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

20. cikk

A jelen Egyezménynek francia és angol szöveg változatai egyaránt hitelesek.